

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

PROGRAM RADA

MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE I RURALNOG RAZVOJA

CRNE GORE ZA 2014. GODINU

Decembar, 2013. godine

I DUGOROČNI IZAZOVI U OBLASTI POLJOPRIVREDE

Prilikom izrade Programa rada, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja rukovodilo se dugoročnim izazovima identifikovanim u oblasti poljoprivrede. Među njima, posebno se izdvajaju:

1. **ODRŽIVA POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA** – Posljednjih godina sve se više uviđa koliko je održiva poljoprivredna proizvodnja povezana sa pitanjima ishrane rastućeg broja stanovnika, borbe protiv siromaštva i investicijama, bez kojih nema daljeg razvoja poljoprivrede i razvoja ruralnih područja.
2. **RASTUĆI RIZICI, POSEBNO U OBLASTI BEZBJEDNOSTI HRANE** – Klimatske promjene (grad, suše, poplave, temperaturne promjene...), štetočine, velike oscilacije cijena poljoprivrednih proizvoda na domaćem i međunarodnom tržištu, značajno utiču na kvantitet i kvalitet poljoprivredne proizvodnje. Potreba boljeg upravljanja rizicima od mogućih šteta uslovljava potrebu otvaranja oblasti poljoprivrede za osiguranje i edukaciju poljoprivrednih proizvođača, ali i javnosti, po pitanju svih vrsta rizika, a posebno bezbjednosti hrane.
3. **PRISTUPANJE EU** – Crna Gora je dobila mjerila za pregovaračka poglavlja 11, 12 i 13. Pregovori u oblasti poljoprivrede, ribarstva, bezbjednosti hrane, veterinarske i fitosanitarne oblasti biće veoma kompleksni i zahtjevni. Tradicionalno poglavlje 11 je među poglavljima koja se posljednja zatvaraju. Neophodno je osnovati nove institucije u oblasti agrara, izgraditi institucionalne kapacitete, usvojiti akcione planove i strategije za sve tri oblasti, usaglasiti zakonodavstvo s pravnom tekovinom EU, što će omogućiti punu integraciju crnogorske agrarne politike sa Zajedničkom agrarnom politikom EU (CAP) koja se, istovremeno, i sama mijenja i tokom 2014. prolazi kroz tranzicioni period.
4. **PRIMJENA NOVIH TEHNOLOGIJA** – Poljoprivredni proizvođači u Crnoj Gori ne koriste savremene tehnologije i imaju problem konkurentnosti. Potreba za što boljim korišćenjem resursa, podizanjem kvaliteta proizvoda, izgradnje brenda i geografskog porijekla u oblasti poljoprivrede, zahtijevaće uvođenje novih tehnologija za proizvodnju, preradu i pakovanje. Posebno se izdvaja problem sistema za navodnjavanja.
5. **MEĐUNARODNE KONVENCIJE I STANDARDI** – Međunarodna dokumenata i konvencije sve više će obavezivati Crnu Goru, počev od zaključaka *World Summit on Food Security*, STO i EU standarda, do postavljenih *Milenijumskih razvojnih ciljeva*. Očekuje se da tokom 2014. akcenat bude na problemima gazdovanja ribljim fondom na Jadranskom moru. Istovremeno, nameće se pitanje ekspertskih kapaciteta Ministarstva kako bi Crna Gora kvalitetno odgovorila zahtjevima međunarodnih dokumenata i inicijativa.

II OSNOVNI CILJEVI ČETVOROGODIŠNJEG PROGRAMA RADA MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE I RURALNOG RAZVOJA¹

1. **RAST ZAPOSLENOSTI** – Voditi politike, mjere, inicijative i aktivnosti koje će doprinijeti kreiranju novih radnih mjesta i boljoj evidenciji postojećih. *Cilj u 2014. – 1.000 novih radnih mjesta.*
2. **RAST PROIZVODNJE** – Realizovati mjere i aktivnosti koje će stvoriti uslove za rast poljoprivredne proizvodnje i veće učešća poljoprivrede u bruto domaćem proizvodu Crne Gore. *Cilj u 2014. – rast poljoprivredne proizvodnje za dva procentna poena.*
3. **SMANJENJE SPOLJNOTRGOVINSKOG DEFICITA POLJOPRIVREDNIH PROZIVODA** – Mjere i aktivnosti koje će doprinijeti stvaranju uslova za veću supstituciju uvoza izvozom, i shodno tome smanjenja trgovinskog deficita zemlje. *Cilj u 2014. – smanjenje deficita poljoprivrednih proizvoda za dva procentna poena.*
4. **BOLJA EDUKACIJA** – Inicijative i programi koji će omogućiti poljoprivrednim proizvođačima bolje upoznavanje sa mogućnostima korišćenja resursa, povećanja proizvodnje, apliciranja za pojedine oglase i konkurse, itd. a sve u cilju njihove bolje pripreme za naredne korake u pristupnom procesu. *Cilj u 2014. – realizovati 5 edukativnih programa.*
5. **SMANJENJE SIVE EKONOMIJE** – Aktivnosti koje će za posljedicu imati smanjenje sive ekonomije u oblasti poljoprivrede i istovremeno bolje statističko obuhvatanje svih aktivnosti i rezultata u oblasti poljoprivrede. *Cilj u 2014. – smanjiti sivu ekonomiju u oblasti poljoprivrede za pet procentnih poena.*

Rezime osnovnih ciljeva u 2014. godini: 500 novih radnih mjesta, povećanje poljoprivredne proizvodnje za dva procentna poena, smanjenje deficita poljoprivrednih proizvoda za dva procentna poena, 5 edukativnih programa, smanjenje sive ekonomije u oblasti poljoprivrede za pet procentnih poena.

¹ Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja vrši poslove uprave koji se odnose na: normativnu oblast iz predmeta svoje djelatnosti; mjere tekuće i razvojne politike u poljoprivredi; zaštitu, iskorišćavanje i unapređivanje poljoprivrednog zemljišta; biljnu proizvodnju; stočarstvo; pčelarstvo; ribarstvo; razvoj sela; primjenu tehnologije u poljoprivredi; naučno-tehnološki razvoj; podsticanje proizvodnje i razvoja; bilans osnovnih poljoprivrednih proizvoda; agro-industriju; korišćenje i unapređivanje šuma; lovstvo; korišćenje nedrvenih šumskih plodova; zaštitu od biljnih bolesti i štetočina; režim korišćenja voda i vodosnabdijevanja, korišćenje vodnih resursa; zdravstvenu zaštitu životinja, suzbijanje i otklanjanje zaraznih bolesti životinja; bezbjednost hrane biljnog i životinjskog porijekla; ekonomske odnose i javna preduzeća u ovim oblastima; upravnu kontrolu u oblastima za koje je ministarstvo osnovano. Ministarstvo prati poljoprivredu, ribarstvo, ruralni razvoj, agro-industriju, bezbjednost hrane, šumarstvo, vodoprivredu, predlaže mjere ekonomske politike i analizira njihov uticaj na ekonomski položaj i uslove privredjivanja, izrađuje analize, programe i informacije koje služe kao osnova za utvrđivanje i sprovođenje politika u ovim oblastima, daje mišljenja u pogledu mjera koje se predlažu za poboljšanje uslova privredjivanja pojedinih sektora, predlaže mjere iz oblasti privatizacije i koncesione politike, prati stanje i kretanje u oblastima iz svoje nadležnosti, kao i finansijske rezultate poslovanja u oblastima iz svoje nadležnosti.

I DIO - Prioriteti

MJERE ZA BRŽI RAZVOJ POLJOPRIVREDE

Mjere za brži razvoj poljoprivrede u 2014. godini obuhvataju:

- 1. INVESTICIJE U POLJOPRIVREDI** – Kako bi se ostvarali postavljeni ciljevi, posebno rast proizvodnje i zaposlenosti, potrebno je stvoriti uslove za veće investicije u oblasti poljoprivrede. Aktivnosti u ovom dijelu biće usmjerene na:
 - promociju investicionih potencijala u oblasti poljoprivrede, aktivnosti na iznalaženju investitora za preduzeća koja se nalaze u postupku stečaja i za osnivanje novih.
 - jačanje Direktorata za plaćanje (IPARD Agencija), konkretno: dobijanje nacionalne akreditacije i stvaranje preduslova za dalje povlačenje sredstava iz EU fondova.
 - jačanje međunarodne saradnje u dijelu kreiranja razvojnih programa i projekata u oblasti poljoprivrede, uključujući i obezbjeđenje kvalitetnih finansijskih sredstava.
- 2. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI** – Vodeći računa o postavljenim ciljevima (rast proizvodnje, zaposlenosti, rast izvoza i supstitucija uvoza, bolja edukacija i smanjenje sive ekonomije) nastaviće se sa daljim poboljšanjima svih programskih aktivnosti koje uključuju:
 - dugoročan zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini.
 - podršku uvodjenju BOT koncesija u oblasti eksploatacije voda, koncesija na korišćenje šuma i unapredjenje upravljanja i gazdovanja državnim šumama.
 - izradu, usvajanje i realizaciju *Agrobudžeta, Programa vodoprivrede, Programa gazdovanja šumama, Programa fitosanitarnih mjera i mjera zdravstvene zaštite životinja*.
- 3. IZRADA REGISTRA²** – Zbog (i) potrebe kvalitetnijeg planiranja budućih aktivnosti u oblasti poljoprivrede, izrade adekvatnih programa podrške poljoprivrednim proizvođačima i praćenja njihovih efekata; (ii) promocije investicionih mogućnosti u oblasti poljoprivrede;

² Trenutno postoji registar poljoprivrednih osiguranika. Uslov za upis u registar je potvrda iz opštine da se podnosilac zahtjeva bavi poljoprivredom i da posjeduje zemlju. To znači da se zbog olakšica za plaćanje socijalnog osiguranja upisuju oni kojima poljoprivreda nije osnovna djelatnost. Takav registar ne daje prave podatke o realno angažovanim u poljoprivredi. Često se dešava da se podnosioci zahtjeva samo upišu zbog MIDAS ili nekog drugog projekta, i kad dobiju potvrdu ispišu se. Tako je bilo i sa projektom "Posao za vas": podnosioci zahtjeva su se prijavljivali, uzimali kredit od Zavoda za zapošljavanje i nakon vraćanja kredita vraćali se na evidenciju Zavoda. Treba raditi na unapređenju sistema kako bi u registru bili samo poljoprivredni proizvođači čija je to osnovna djelatnost i isti plaćali porez. S druge strane, postoji veliki broj korisnika subvencija koji nijesu u registru. Oni se vode kao nezaposleni, a država im plaća doprinose. Dodatno, nema evidencije "od njive do trpeze" ne samo u smislu bezbjednosti hrane, već u smislu evidencije proizvodnje i prodaje. Većina proizvođača svoje proizvode prodaje za gotovinu, u zoni sive ekonomije. Uvođenjem sistema za praćenje prometa imali bi osnovu za naplatu poreza.

i (iii) ispunjavanja preduslova za povlačenje sredstava iz EU fondova, neophodno je pristupiti izradi katastra poljoprivrednog zemljišta i registra poljoprivrednih proizvođača. Tokom 2014. planira se završetak I faze izrade elektronskog registra i stvaranja uslova za uvođenje IACS sistema (*Integrated Administration and Control System*).

4. **MJERILA ZA POČETAK PREGOVORA SA EU** – U cilju ispunjenja dobijenih mjerila za početak pregovora u oblasti poljoprivrede i poboljšanja uslova za dalji razvoj, Ministarstvo poljoprivrede pripremiće više strategija koje imaju za cilj uspostavljanje jasnih smjernica za razvoj pojedinih sektora i oblasti poljoprivrede, i služe kao osnova za obezbjeđivanje sredstava za podsticaj daljem razvoju, te izraditi više zakona:

- strategije obuhvataju: *Strategiju poljoprivrede i ruralnog razvoja (2014-20)*, *Strategiju usvajanja pravne tekovine u oblasti bezbjednosti hrane*, *Strategiju razvoja šumarstva*, *Strategiju razvoja drvne industrije (2014-23)*, *Plan za rješavanje problema otpada životinjskog porijekla* i *Pregled kategorizacije objekata*.
- novi zakoni i izmjene i dopune postojećih radiće se u cilju normativnog usklađivanja sa pravnim tekovinama EU u oblasti poljoprivredne politike, bezbjednosti hrane, ruralnog razvoja i ribarstva. Implementacija će se obezbijediti kroz donošenje podzakonskih akata.
- u okviru pregovaračkog poglavlja 12, nastaviće se sa jačanjem administrativnih kapaciteta, uspostavljanjem neophodnih administrativnih i kontrolnih kapaciteta (inspekcije) i preuzimanje odgovornosti za implementaciju pravne tekovine.

5. **MEĐUNARODNA SARADNJA I EDUKACIJA** – Povećanje izvoza poljoprivrednih proizvoda iz Crne Gore i privlačenje stranih investicija u sektor poljoprivrede nije moguće bez jačanja međunarodne saradnje. Pojačaće se kontakti sa privrednim komorama i poslovnim asocijacijama, kontakti sa crnogorskim ambasadama i podržati nastupi poljoprivrednika na međunarodnim sajmovima. Programi edukacija realizovaće se na tri nivoa:

- nivo poljoprivrednih proizvođača (radionice, seminari, međunarodni sajmovi, konferencije, studentske posjete) s ciljem podizanja svijesti o značaju uvođenja novih tehnologija i standarda u poljoprivrednoj proizvodnji, kao i stvaranja svijesti o značaju lanca poljoprivredne proizvodnje). Dodatno, Ministarstvo će nastojati da kroz stipendije pomogne školovanje djece poljoprivrednih proizvođača, kako bi na svojim gazdinstvima primijenili stečena znanja i time doprinijeli njihovom dugoročnom opstanku.
- nivo zaposlenih u Ministarstvu, resornim institucijama i službama (specijalistički boravci sa ciljem podizanja nivoa znanja, ostvarivanja kontakata i ovladavanja procesima i standardima). U pitanju je proces jačanja kapaciteta zaposlenih.

- nivo javnosti (edukativne kampanje usmjerene na upoznavanje javnosti oko različitih pitanja i problema).

PREGLED POJEDINAČNIH PROJEKTA

PROJEKAT DUGOROČNOG ZAKUPA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA – Ministarstvo poljoprivrede nastaviće i u 2014. godini sa inicijativom davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini. Očekivani multiplikativni efekti obuhvataju: (i) rast zaposlenosti u primarnoj proizvodnji, preradi i posredničkim djelatnostima; (ii) rast poljoprivredne proizvodnje; (iii) substitucija uvoza, rast konkurentnosti i izvoza; (iv) povećanje zasijanih površine, što u referentnim godinama predstavlja mjerilo za dobijanje subvencija iz pristupnih fondova EU.

POGON ZA PRERADU OTPADA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA – Problem odstranjivanja i rukovođenja otpadom životinjskog porijekla je evidentan. Trenutno, svaki proizvođač mora sam da pronađe adekvatno mjesto za odlaganje ovog tipa otpada. EU standardi zahtijevaju drugačija rješenja. Da bi cjelokupni proces proizvodnje bio zaokružen, potrebno je urediti svaki segment ovog procesa. Ministarstvo poljoprivrede već priprema Pravilnik o rukovođenju otpadom životinjskog porijekla, kao platformi za privlačenje investitora zainteresovanih za otkup i preradu otpada životinjskog porijekla. Efekti ove investicije su: (i) uređenje sistema; (ii) nova zaposlenost; (iii) razvoj prerađivačkih kapaciteta; (iv) ispunjenje jednog od mjerila za otvaranje poglavlja 12; (v) bolje očuvanje životne sredine, itd.

PROJEKAT POKRETANJA PROIZVODNJE STOČNE HRANE - U Crnoj Gori su svojevremeno postojale tri fabrike za proizvodnju stočne hrane. Danas nijedna. Stočna hrana (gotove smjese) se najvećim dijelom uvozi iz Srbije. *Fabrika stočne hrane A.D.*, kao dio *Panto Group A.D.*, nalazi se u stečaju. Proizvodni kapaciteti iznosili su oko 18.000 t hrane godišnje, dok su godišnje potrebe za raznim koncentratima u Crnoj Gori u ovom momentu oko 20-25.000 t. Pokretanjem proizvodnje stočne hrane: (i) smanjio bi se uvoz; (ii) postigao veći stepen stabilnosti i bezbjednosti; (iii) uticalo na smanjenje cijene; (iv) povećala zaposlenost, itd.

KUĆA MEDA – U saradnji sa *Savezom pčelarskih organizacija Crne Gore* započeće se izgradnja jedinstvenog centra za otkup, preradu, pakovanje meda i edukaciju pčelara. Opština Danilovgrad donirala je plac površine 1.300m² na kojem će biti izgrađen objekat sredstvima iz Kapitalnog budžeta. Ministarstvo poljoprivrede je uz podršku međunarodnih donatora pomoglo u nabavi opreme za proizvodnju voska, čime je eliminisana uvozna zavisnost proizvođača meda. Sa Njemačkom pokrajinom Bavarska u januaru će biti potpisan sporazum o saradnji koji se odnosi upravo na oblast proizvodnje meda. Očekivani efekti: (i) podsticaj rastu proizvodnje meda; (ii) stvaranje uslova za izvoz; (iii) dalje uređenje sistema pčelarstva; (iv) rast zaposlenosti.

VODOPRIVREDA (fabrike za proizvodnju flaširane vode) - Sa prosječnim oticajem od 40 litara/s/km², zapreminski izraženo oko 19.5 km³/god., Crna Gora spada u 4% svjetske teritorije sa najvećim prosječnim oticajem vode. Trenutno je aktivno 6 fabrika vode, sa proizvodnjom od nešto više od 17 miliona l flaširane vode. U ovom momentu postoji devet ugovora o koncesijama za flaširanu proizvodnju vode. Cilj u 2014. je riješiti pitanje dvije fabrike vode (Rožaje i Šavnik). Očekivani efekti: (i) rast proizvodnje; (ii) rast zaposlenosti; (iii) stvaranje uslova za zajednički izvoz.

DRVOPRERADA - Ukupna drvena zaliha svih šuma iznosi 133 miliona m³ od čega je 104 miliona u šumama koje su na raspolaganju za korišćenje. Ukupan godišnji prirast iznosi 3,2 miliona m³. U odnosu na godišnji prirast šuma, proizvodnja je na niskom nivou. U zavisnosti od dinamike pravnih pitanja koja proizilaze iz procesa stečaja, Ministarstvo će se fokusirati na dva projekta u 2014. godini (od više mogućih lociranih na Žabljaku, u Rožajama, Andrijevići, Pljevljima,...) Očekivani efekti: (i) povećanje proizvodnje; (ii) rast zaposlenosti; (iii) rast izvoza; (iv) stvaranje uslova za razvoj klastera.

DUVANSKI KOMBINAT – U saradnji sa Savjetom za privatizaciju, Ministarstvo će predložiti korekciju modela privatizacije i angažovati se na pronalaženju investitora. U prethodnom periodu proizvodnja duvana angažovala je između 2-3.000 domaćinstava, dok se pod zasadima nalazilo oko 500 ha. Danas, u ovom sektoru je angažovano oko 70 domaćinstava dok su površine pod zasadima svega 40 ha. Efekti: (i) nove investicije; (ii) razvoj proizvodnih kapaciteta; (iii) rast zaposlenosti; (iv) rast izvoza.

POKRETANJE NOVIH INICIJATIVA – Ministarstvo će nastojati da tokom 2014. godine pokrene dva pitanja od šireg značaja za poljoprivredu: (i) drastično smanjenje ribljeg fonda nameće potrebu da se hitno pokrene zajednička inicijativa na Jadranu kako bi se očuvao i uvećao riblji fond, i (ii) pitanje plavljenja zemljišta oko Skadarskog jezera zahtijeva aktivniju ulogu Vlade i ovog Ministarstva. Površina Jezera varira za preko 200 km². Samo jedna četvrtina bila bi dovoljna za značajno pokretanje niza projekata u okolini jezera.

II TEMATSKI DIO

(2) Ekonomska politika i finansijski sistem

I kvartal

1. **Agrobudžet za 2014. godinu**

Agrobudžetom će se opredijeliti sredstva za realizaciju pojedinih programa u skladu sa postavljenim dugoročnim ciljevima, ekonomskom politikom Vlade za 2014. i strategijama: *Crnogorska poljoprivreda i EU – Strategija proizvodnje hrane i razvoja ruralnih područja, Nacionalni program proizvodnje hrane i razvoja ruralnih područja, Zakonom o poljoprivredi i ruralnom razvoju* i drugim zakonima iz oblasti poljoprivrede.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: I kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

2. **Program upotrebe sredstava u vodoprivredi za 2014.**

Program upotrebe sredstava u vodoprivredi definisaće finansiranje vodoprivrede, odnosno upotrebu sredstava po namjenama, opštinama i objektima u skladu sa sredstvima opredijeljenim Zakonom o budžetu Crne Gore za 2014. godinu.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: I kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

3. **Program upotrebe sredstava za upravljanje vodama, zaštitu voda i zaštitu od voda za 2014.**

Programom upotrebe sredstava za upravljanje vodama, zaštitu voda i zaštitu od voda raspoređiće se sredstva namijenjena za upravljanje vodama, zaštitu voda i zaštitu od voda, a imajući u vidu definisane prioritete. Takođe, definisaće se aktivnosti u oblasti voda i za upravljanje vodama, zaštitu voda i zaštitu od voda, imajući u vidu utvrđene prioritete: regulaciju korita pojedinih rijeka u Crnoj Gori, pripremu dokumentacione osnove, izradu informacionog sistema, katastra voda, GIS-a, i definisati ostale aktivnosti u oblasti voda.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: I kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

4. **Program gazdovanja šumama za 2014. godinu**

Programom gazdovanja šumama i izvođačkim projektima utvrdiće se obim i vrsta radova na uzgoju, zaštiti, planiranju gazdovanja, korišćenju, izgradnji i održavanju šumske infrastrukture, po gazdinskim jedinicama i šumskim područjima, kao i sufinansiranje radova u privatnim šumama.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: I kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

5. Plan davanja šuma na korišćenje u 2014. godini

Šume u državnoj svojini mogu se dati na korišćenje na osnovu sprovedenog postupka za ustupanje i ugovora o koncesiji zaključenog u skladu sa zakonom. Koncesije se dodjeljuju za jednu ili više gazdinskih jedinica, na period od 5-30 godina. Plan će sadržati predlog za koje gazdinske jedinice će se pokrenuti postupak za ustupanje šuma na korišćenje i zaključenja ugovora u 2014.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: I kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

6. Strategija razvoja šumarstva i razvoja drvne industrije za period 2014-2023

Strategijom će se definisati prioritetni ciljevi razvoja šumarstva i drvne industrije za naredni desetogodišnji period. Inicirano je objedinjavanje administrativnih poslova ova dva sektora u jedan. Ovim dokumentom će se dati zajednički ciljevi razvoja.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: I kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

7. Izvještaj o uspostavljenim kapacitetima Direktorata za IPARD plaćanja

Direktorat za plaćanje jedan je od preduslova za uspostavljanje sistema povlačenja sredstava iz EU fondova. Početkom 2013. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja osnovalo je Direktorat za plaćanje sredstava dostupnim iz IPARD fonda. Tokom 2014. nastaviće se obuka zaposlenih, usaglasiti akreditacioni paket sa novim IPARD programom, donijeti dio potrebnih upravnih akata, pripremiti zahtjev za nacionalnu akreditaciju i nastaviti saradnja sa nadležnim institucijama EU.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: I kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

8. Plan promocije investicionih potencijala u oblasti poljoprivrede

Identifikovaće se potencijalni programi i projekti u oblasti poljoprivrede, pripremiti pozivi za investitore i promovisati projekti, vodeći računa o uspostavljenim principima i ciljevima politike u poljoprivredi (rast zaposlenosti, povećanje proizvodnje i stvaranje uslova za supstituciju uvoza izvozom), i Planom privatizacije za 2014.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: I kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

II Kvartal

9. Izvještaj Ministarstva iz oblasti ekonomske politike i finansijskog sistema o radu i stanju u upravnim oblastima u 2013. godini

Izvještaj će sadržati prikaz izvršavanja zakona i drugih propisa, realizacije programa i zaključaka Vlade, preduzetih mjera i rezultata u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva, kao i izvještaje preduzeća nad kojima vrši nadzor.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: II kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

10. Izvještaj o zdravstvenom stanju šuma u 2014. godini

Na osnovu rezultata sprovedenog monitoringa (praćenje i procjena zdravstvenog stanja šuma i održivog gazdovanja) pripremiće se Izvještaj koji obuhvata informacije i podatke o zdravstvenom stanju i održivosti gazdovanja šumama, preduzetim mjerama na neposrednoj zaštiti šuma, obimu i lokaciji bespravnih sječa.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: II kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

11. Plan šumskih područja za 2014. godinu

U cilju racionalnog planiranja, održivog razvoja i gazdovanja šumama i šumskim zemljištima ustanovljavaju se šumska područja. Na osnovu Zakona o šumama, šumska područja određuje Vlada na predlog Ministarstva.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: II kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

12. Informacija o mjerama regulacije Skadarskog jezera i Bojane

Informacija će dati presjek stanja dosadašnjih aktivnosti na hitnim mjerama regulacije Skadarskog jezera i rijeke Bojane, i predlog budućih aktivnosti predviđenih Memorandumom o razumijevanju potpisanim između države Crne Gore i Republike Albanije.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: II kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

III kvartal

13. Strategija razvoja poljoprivrede i ruralnih područja za period 2014-2020

U cilju usaglašavanja politika razvoja crnogorske poljoprivrede sa zajedničkom poljoprivrednom politikom EU i ispunjenja mjerila za otvaranje pregovora za Poglavlje 11

(poljoprivreda i ruralni razvoj), neophodno je usvojiti *Strategiju razvoja poljoprivrede i ruralnih područja* za period od 7 godina. Strategiju će pratiti i akcioni plan kojim će se definisati potrebni institucionalni i administrativni kapaciteti, finansijski okvir, način i rokovi za sprovođenje i primjenu.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: III kvartal
Nadležno radno tijelo : Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

14. Strategija za prenos i primjenu pravne tekovine EU za Poglavlje 12 – bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika

U cilju sticanja punopravnog članstva u EU neophodno je u potpunosti prenijeti pravnu tekovinu EU u nacionalno zakonodavstvo. Strategijom će se definisati dinamika usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU u Poglavlju 12 (bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika) u cilju potpune usklađenosti sa *Acquis communautaire*. Takođe, definisaće se potrebni institucionalni i administrativni kapaciteti, finansijski okvir, način i rokovi za sprovođenje i primjenu.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: III kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

IV kvartal

15. Izvještaj o realizaciji projekta: MIDAS (Projekat institucionalnog razvoja i jačanje poljoprivrede u Crnoj Gori)

Informacijom će se dati pregled stanja u vezi s realizacijom projekta MIDAS - reforme crnogorske poljoprivrede i jačanja administrativnih kapaciteta, koji finansira Svjetska banka iz kredita i GEF sredstava, sa posebnim akcentom na administrativne i upravljačke kapacitete Ministarstva u skladu sa pretpristupnim zahtjevima EU.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: III kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

16. Program razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja - IPARD II program (2014-2020)

IPARD program sadrži analizu sektora poljoprivrede, opis i finansijski okvir za podršku poljoprivredi i ruralnom razvoju kroz mjere predviđene ovim Programom, a u skladu sa zahtjevima Decentralizovanog sistema upravljanja za komponentu V IPA sredstava.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: IV kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

17. Strategija razvoja vodoprivrede Crne Gore za period 2015-2024

Imajući u vidu vodne resurse kojima raspolaže Crne Gora, neophodno je donijeti Strategiju koja će dati smjernice za unapređenje ove oblasti, očuvanje i valorizaciju njenih vodnih resursa.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: IV kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

18. Informacija o međunarodnim projektima iz oblasti poljoprivrede i šumarstva za 2014.

Informacijom će se obuhvatiti projekti koji se u okviru međunarodne saradnje realizuju u oblasti poljoprivrede i šumarstva po definisanim aktivnostima i njihovim rokovima izvršenja i postignutim rezultatima.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: IV kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

19. Program razvoja lovstva Crne Gore (2014-20242023)

Programom će se utvrditi osnovni pravci razvoja lovstva za period od 10 godina.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: IV kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

III NORMATIVNI DIO

(2) Ekonomska politika i finansijski sistem

I kvartal

1. Predlog zakona o vodama

Ovim zakonom dodatno će se urediti oblast voda i izvršiti harmonizacija sa EU legislativom. **Preliminarna analiza uticaja propisa (RIA):** Propis će uticati na poslovni ambijent – građane i privredu, kao i na budžet Crne Gore, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: I kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

2. Predlog zakona o Agro-kooperativama

Ovim zakonom urediće se pojam agro-kooperative, postupak osnivanja, organizacija i upravljanje agro-kooperativom, imovina i poslovanje agro-kooperative, način osnivanja i funkcija saveza agro-kooperativa i ostala značajna pitanja iz oblasti agro-kooperativa. **Preliminarna analiza uticaja propisa (RIA):** Propis će uticati na poslovni ambijent – građane i budžet, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.

Predlagač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: I kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

II kvartal

3. Predlog Zakona o bezbjednosti hrane

Ovim zakonom urediće se opšta načela i osnove za bezbjednost hrane i hrane za životinje, obaveze i odgovornosti subjekata u poslovanju hranom i hranom za životinje, sistem brzog obavještanja i uzbunjivanja, hitne mjere i upravljanje kriznim situacijama i druga pitanja od značaja za oblast bezbjednosti hrane. Cilj zakona je obezbjeđivanje visokog stepena zaštite zdravlja i života ljudi i životinja, interesa potrošača, stavljanje u promet bezbjedne hrane i hrane za životinje i obezbjeđivanje jednakih i fer tržišnih uslova za sve subjekte u poslovanju hranom i hranom za životinje i unapredjenje izvoza hrane iz Crne Gore, uz sprovođenje detaljne RIA.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: II kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

4. Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o šumama

Ovim zakonom izvršiće se unaprjeđenje postojećih rješenja u dijelu planiranja, metoda i dinamike izrade planskih akata, rješenja iz oblasti regulative ustupanja šuma na korišćenje putem koncesionih ugovora, zaštite šuma i sprečavanja bespravničkih aktivnosti u šumarstvu. Predložene izmjene i dopune zakona daće poboljšana rješenja u oblasti korišćenja drvne biomase i nedrvenih šumskih proizvoda. Unaprijediće se rješenja za primjenu adekvatnijih mjera na zaštiti šuma od požara i drugih štetnih uticaja.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: II kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

III kvartal

5. Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o identifikaciji i registraciji životinja

Ovim zakonom izmijeniće se i dopuniti važeći zakon u dijelu kojim je uređena identifikacija i registracija goveda, ovaca, koza i svinja i njeno finansiranje u skladu sa zakonodavstvom EU.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: III kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

IV kvartal

6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o morskome ribarstvu i marikulturi

Razlog za izmjenu i dopunu Zakona o morskome ribarstvu i marikulturi je dalje usklađivanje sa Zajedničkom ribarskom politikom EU (CFP) i implementacija regulativa Generalne komisije za ribarstvo u Mediteranu i Crnom moru (GFCM)

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: IV kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

7. Predlog zakona o vinu

Važeći Zakon usvojen je 2007. Tokom analitičkog pregleda crnogorskog zakonodavstva ocjenjeno je da ova oblast nije usaglašena sa trenutnom pravnom tekovinom EU. Predlogom novog zakona uskladiće se sektor vinogradstva i vinarsva s pravnom tekovinom EU.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: IV kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem
Komisija za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku

8. Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o divljači i lovstvu

Važeći Program razvoja lovstva donešen 25.12.2004. ističe decembra 2014. godine. Predlaganjem novog Programa razvoja lovstva za period 2015-2024 stvaraju se osnove za normativna uslađivanja psotoježeg zakona.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: IV kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

9. Predlog zakona o poljoprivrednom zemljištu

Ovim zakonom urediće se oblast poljoprivrednog zemljišta, održavanje i zaštita, korišćenje poljoprivrednog zemljišta, promjena namjene i naknade, raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države, kao i upravni inspekcijski nadzor.

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Rok: IV kvartal
Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem
Komisija za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku